

פרק שני: עושין פסין Introduction to

The second chapter is focused on a specific תקנה made to allow people to give water to their animals on שבת even though they are passing through רה"ר. Wells and cisterns found in the public domain may be "bounded" by דיומדים (L-shaped corner pieces) at specific intervals and this makes carrying within them permissible. This discussion leads to a related topic – how much non-residential area can be considered דשות היחיד; in this context, we will discover the special treatment and status of the קרפף and רחבה.

3.2.1

דפשעי הוא 19a → (משנה א) 17b

1.	אָחוּר וְקָדָם צִרְתָּנִי וְתִשֶׁת עָלַי כַּפְכָּה: תְּהִלִּים קל"ט, ה
2.	וַיִּבְנוּ ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר לִקְחַ מִן הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבָאָהּ אֶל הָאָדָם: בְּרֵאשִׁית ב, כב
3.	וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ וַיִּשְׁאָר אַךְ נָח וְאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֵה: בְּרֵאשִׁית ז, כג
4.	וַיִּצָּר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עִפְר מִן הָאָדָמָה וַיִּפְּח בְּאִפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: בְּרֵאשִׁית ז, ז
5.	זָכַר וַיִּנְקְבֵה בְּרֵאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמֵם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם: בְּרֵאשִׁית ה, ב
6.	וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכַר וַיִּנְקְבֵה בָרָא אֹתָם: בְּרֵאשִׁית א, כז
7.	וַיִּפֹּל ה' אֱלֹהִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצַּלְעָתָיו וַיִּסְגֹר בְּשֵׁר תַּחְתָּנָה: בְּרֵאשִׁית ב, כא
8.	זָד לָד לֹא יִקָּה רָע וְזָרַע צְדִיקִים נִמְלֵט: מִשְׁלֵי יא, כא
9.	וַיִּקָּם וַיִּלְךְ מִנּוּחַ אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ וַיְבֵא אֶל הָאִישׁ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲאֵתָה הָאִישׁ אֲשֶׁר דָּבַרְתָּ אֵל הָאִשָּׁה וַיֹּאמֶר אָנֹכִי שׁוֹפְטִים יג, יא
10.	וְתֹאמַר אִם הַנְּעָר חַי ה' וְחַי נִפְשָׁךְ אִם אֶעְזָבְךָ וַיִּקָּם וַיִּלְךְ אַחֲרֵיהֶּ: מִ"ב ד, ז
11.	וְתִקָּם רִבְקָה וְנִעְרָתֶיהָ וְתִרְכַּבְנָה עַל הַגְּמֵלִים וְתִלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הַעֲבָד אֶת רִבְקָה וַיִּלְךְ: בְּרֵאשִׁית כד, סא
12.	וַיְהִי אָדָם שְׁלֵשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיִּוָּלַד בְּדָמוֹתָיו בְּצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת: בְּרֵאשִׁית ה, ג
13.	וַיֹּאמֶר ה' לְנֹחַ בֵּא אִתָּה וְכָל בֵּיתְךָ אֶל הַתֵּבָה כִּי אֶתְּךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה: בְּרֵאשִׁית ז, א
14.	אֱלֹהִים תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדוֹרֵתּוֹ אֶת הָאֱלֹהִים הַתְּהִלָּךְ נֹחַ: בְּרֵאשִׁית ו, ט
15.	וְתֵבָא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עָרְב וְהָיָה עָלָה זֵית טָרֶף בְּמִיָּה וַיֵּדַע נֹחַ כִּי קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: בְּרֵאשִׁית ח, יא
16.	שׂוֹא וְדָבַר כְּזָב הַרְחַק מִמֶּנִּי רֹאשׁ וְעֵשֶׂר אֶל תִּתֵּן לִי הַטְּרִיפָנִי לֶחֶם חֲקִי: מִשְׁלֵי ל, ח
17.	וְלֹא אֹמַר אִיָּה אֵלֹהִים עֲשֵׂי נִתָּן זְמֵרוֹת בְּלִילָה: אִיּוֹב לה, י
18.	כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ יָהּ: תְּהִלִּים קנ, ו
19.	וְשִׁמְתִּיהָ לְמוֹרֶשׁ קַפְד וְאֹנְמֵי מַיִם וְטֹאטֹאטִיָּה בְּמִטְאָטֹא הַשְּׂמֵד נָאִם ה' צְבָאוֹת: יִשְׁעִיהוּ יד, כג
20.	וְשִׁמְתִי שְׂמֵרוֹן לְעֵי הַשְּׂדֵה לְמַטְעֵי כְרֶם וְהִגְרָתִי לְגֵי אֲבִינָה וַיִּסְדֶּיהָ אֲגַלְהָ: מִיכָה א, ו
21.	לֵךְ זְמִיָּה תְהַלֵּךְ אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן וְלֵךְ וְשִׁלֵּם נְדָר: תְּהִלִּים סה, ב
22.	עִבְרִי בְעִמְקַ הַבְּקָא מַעֲיֵן וְשִׁיתוּהוּ גַם בְּרִכּוֹת יַעֲטָה מוֹרָה: תְּהִלִּים פד, ז
23.	וַיִּצְאוּ וַיָּרְאוּ בְּפָנָיו הָאֲנָשִׁים הַפְּשְׁעִים בִּי כִּי תוֹלְעָתָם לֹא תִּמּוֹת וְאִשָּׁם לֹא תִּכְבֶּה וְהָיוּ דָרְאוֹן לְכָל בְּשָׂר: יִשְׁעִיהוּ סו, כד
24.	כְּפֹלַח הַרְמוֹן רִקְתָּךְ מִבְּעַד לְצַמְתָּךְ: שְׁה"ש ו, ז

I. א פסין: essential solution of משנה א

- a. Dispute ד' יהודה/ר"מ: how many פסין are needed
 - i. פסין 4 ד' יהודה (look like 8) all corner pieces at four corners of area
 - ii. פסין 8 ד' מ (look like 12), 4 corner pieces and 4 straight boards between them
- b. Dimensions: 10 טפחים high, 6 wide (=1 אמה) and no minimum depth
- c. Space: between the דיומדים
 - i. size of 2 tied teams of 3 oxen, one going in and the other going out (10 אמות)
 - a) size of 2 tied teams of 4 oxen, one going in and the other going out (13.3 אמות)
 - i. Note: משנה could still be authored by חנניה (who permits a באר (well) not a בור (cistern)): perhaps our משנה only allows באר; by ר"ע (who doesn't permit a private cistern): our משנה doesn't discuss בור; or by ריב"ב (who only allows a public well): our משנה may intend a public well
 - ii. Tangent: other words with דיו-prefix (as in דיומדין 2 – עמודין 2 – דיופרא (biennial fruit))
 1. and: דיופרצוף – “doubled” face of אדם (male and female – leads to אנדות below)

II. ב משנה ב: distance of פסין from באר

- a. Minimum: as long as the head and most of the cow is inside and can drink (2 אמות)
- b. Maximum: no maximum, as long as פסין are added to keep gap within limits

III. ג משנה ג: discussion about maximum distance

- a. ד' יהודה: dissent: may only enlarge it up to בית סאתים (5K square אמות)
- b. חכמים: שיעור is only applied to garden or open field (קרפף)
 - i. But: if it were a corral, back yard or courtyard – any size is acceptable (“even up to 5 or 10 כורין is permissible”)
 - ii. And: may enlarge as much as desired, as long as פסין are added to keep gap within limits

IV. Tangent: אנדות relating to creation of Man/Woman (vv. 1-24)

- a. Exhortation: regarding proper interaction with women (dispute re: assessment of מנוח)
- b. Series: of אנדות of אלעזר בן אלעזר ר' ירמיה בן אלעזר